

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 62/2012-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 7. februára 2012 predbežne prerokoval sťažnosť Š. H., P., zastúpeného advokátom JUDr. J. V., Advokátska kancelária, P., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Prievidza v konaní vedenom pod sp. zn. 11 C/135/2009 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Š. H. o d m i e t a pre neprípustnosť.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 16. januára 2012 doručená sťažnosť Š. H., P. (ďalej len „sťažovateľ“), v ktorej namietal porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Prievidza (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 11 C/135/2009.

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ je účastníkom konania „o určenie zodpovednosti za chorobu z povolania“ na strane odporcu, ktoré sa začalo na základe návrhu podaného 13. júla 2009.

Sťažovateľ v sťažnosti uviedol, že „po opakovaných pojednávaniach, na ktorých navrhovateľ žiadnym spôsobom nepreukázal svoje vymyslené tvrdenia“, okresný súd rozsudkom z 18. mája 2010 návrh zamietol. Krajský súd v Trenčíne o podanom odvolaní navrhovateľa rozhodol uznesením z 9. novembra 2010, ktorým prvostupňový rozsudok zrušil ako nezákonný a vrátil vec okresnému súdu na nové prerokovanie a rozhodnutie, pričom ho zaviazal vysloveným právnym názorom vykonať vo veci znalecké dokazovanie.

Sťažovateľ poukázal v sťažnosti na to, že okresný súd ustanovil ako znalca zahraničný subjekt („znalca z Českej republiky“), ktorý podľa vyjadrenia sťažovateľa znalecký posudok konajúcemu súdu dosiaľ nepredložil.

Ďalej sťažovateľ argumentoval, že konajúci súd upozornil na prieťahy v konaní viacerými „urgenciami“, ktoré však ostali bezvýsledné. Zdôraznil, že konanie je poznačené obštrukciami zo strany navrhovateľa, ktoré okresný súd nedokázal eliminovať, a že dlhotrvajúce konania nepriaznivo pôsobí na jeho zdravotný stav.

Na základe všetkých uvedených skutočností sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd rozhodol vo veci nálezom, ktorým by vyslovil porušenie jeho základného práva zaručeného čl. 48 ods. 2 ústavy postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 11/C/135/2009, prikázal okresnému súdu konať vo veci bez zbytočných prieťahov, priznal mu primerané finančné zadosťučinenie vo výške 10 000 €, ako aj trovy právneho zastúpenia.

Sťažovateľ formuloval v petite sťažnosti nesprávnu spisovú značku konania („11C/239/2009“), z obsahu odôvodnenia sťažnosti, ako aj z jej príloh však vyplýva, že ide iba o zrejmu nesprávnosť, preto tento nedostatok preklenul ústavný súd bez toho, aby

vyzýval sťažovateľa na opravu podania, a zohľadnil správnu spisovú značku, pod ktorou je konanie pred okresným súdom vedené.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene alebo zjavne neopodstatnené návrhy môže ústavný súd po predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

Ústavný súd štandardne (napr. IV. ÚS 153/03, IV. ÚS 278/04, III. ÚS 401/2008) považuje za účinný prostriedok nápravy slúžiaci ochrane základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov sťažnosť na postup súdu podanú podľa § 62 ods. 1 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdoch“) predsedovi príslušného súdu. Účinnosť takého

právneho prostriedku ochrany pred zbytočnými priet'ahmi v súdnom konaní potvrdzuje aj znenie zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ktorý vo viacerých ustanoveniach zdôrazňuje povinnosť sudcu konať bez zbytočných priet'ahov a ustanovuje za také priet'ahy aj disciplinárnu zodpovednosť [§ 2 ods. 2, § 30 ods. 4, § 52 ods. 1, § 116 ods. 1 písm. b) a § 118 ods. 1 citovaného zákona]. Podobne aj zákon o súdoch v § 64 ods. 1 ustanovuje, že účelom vybavovania s'ťažnosti je zistiť, či v danej veci boli spôsobené priet'ahy v konaní. V zmysle prvej vety druhého odseku citovaného zákonného ustanovenia orgán, ktorý vybavuje s'ťažnosť, je povinný na účel zistenia stavu veci prešetriť všetky skutočnosti.

Účelom práva účastníka konania pred všeobecným súdom podať predsedovi príslušného súdu s'ťažnosť na priet'ahy v konaní je podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu poskytnutie príležitosti tomuto súdu, aby sám odstránil protiprávny stav zapríčinený porušením základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov (napr. I. ÚS 21/99, IV. ÚS 153/03, I. ÚS 33/05, III. ÚS 401/2008). Ústavný súd preto o s'ťažnosti, ktorou je namietané porušenie základného podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, koná iba za predpokladu, ak s'ťažovateľ preukáže, že využil označený právny prostriedok, ktorý mal k dispozícii podľa § 62 ods. 1 zákona o súdoch, alebo ak sa preukáže, že s'ťažovateľ túto podmienku nesplnil z dôvodov hodných osobitného zreteľa (§ 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Vyčerpanie opravných prostriedkov alebo iných právnych prostriedkov, ktoré zákon s'ťažovateľovi na ochranu jeho základných práv a slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je oprávnený podľa osobitných predpisov, je teda jedným z atribútov prípustnosti s'ťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, a teda podmienkou konania vo veci individuálnej ochrany základných práv a slobôd pred ústavným súdom.

S'ťažovateľ sa k otázke vyčerpania účinného právneho prostriedku poskytovaného príslušnými ustanoveniami zákona o súdoch na ochranu jeho základného práva nevyjadril. Ústavný súd zistil, že tento prostriedok s'ťažovateľ nerealizoval, a teda s'ťažnosť na postup súdu adresovanú predsedovi príslušného súdu podľa § 62 ods. 1 zákona o súdoch v namietanom konaní okresného súdu dosiaľ nepodal.

Nad rámec ústavný súd dodáva, že prostriedok, ktorý zvolil sťažovateľ v snahe dosiahnuť nápravu ochrany ústavou mu garantovaného základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov (zaslanie viacerých „urgencií“ konajúcemu súdu k príslušnej spisovej značke), ústavný súd ako účinný právny prostriedok nápravy akceptovať nemohol, a to z toho dôvodu, že tento požadovanú efektivitu nebol spôsobilý poskytnúť. Podania sťažovateľa totiž neboli adresované subjektu disponujúcemu v tomto smere adekvátnou zákonnou právomocou – predsedovi okresného súdu.

Zároveň ústavný súd konštatuje, že v posudzovanom prípade sťažovateľa neboli preukázané ani také dôvody hodné osobitného zreteľa, ktoré by mohli viesť k odpusteniu požiadavky na využitie účinného prostriedku nápravy podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde.

Vzhľadom na existenciu procesnej prekážky pre meritórne rozhodovanie o tom, či v sťažovateľom označenom konaní okresného súdu bolo porušené jeho základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd jeho sťažnosť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol z dôvodu neprípustnosti.

Nad rámec odôvodnenia svojho rozhodnutia ústavný súd pripomína, že toto rozhodnutie nezakladá prekážku veci rozhodnutej v zmysle § 24 písm. a) zákona o ústavnom súde, a preto nebráni tomu, aby po splnení všetkých zákonom predpísaných náležitostí sťažovateľ v tejto veci v prípade zotrvania na stanovisku, že postupom všeobecného súdu v označenom konaní dochádza k zbytočným prietahom, predložil ústavnému súdu novú sťažnosť.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 7. februára 2012